

Dierenarts Hiemke Knijn: 'Tussen bedrijven varieert de aanwezigheid van slepende melkziekte bij verse koeien van 0 tot 80 procent'

Slepende melkziekte op het spoor via mpr-uitslag

Lang niet elk geval van slepende melkziekte openbaart zich even duidelijk, waardoor de ziekte ongemerkt voor veel gezondheids- en economische schade kan zorgen. Een nieuwe attentie voor slepende melkziekte op de mpr-uitslag moet melkveehouders meer grip geven op het voorkómen van de aandoening.

tekst **Jorieke van Cappellen**

De mpr-uitslag kent vanaf deze maand een opmerkelijke nieuwe attentie, namelijk een voor koeien met slepende melkziekte. De attentie is voor mpr-deelnemers kosteloos opgenomen

in de nieuwe mpr-module Voeding van fokkerijorganisatie CRV. Waarom een attentie voor koeien met slepende melkziekte? 'In Nederland is slepende melkziekte een lastig en veelvoorkomend probleem', vertelt Hiemke Knijn, dierenarts en senior onderzoeker bij CRV. 'Slepende melkziekte is een stoornis van de stofwisseling van de koe, veroorzaakt door een negatieve energiebalans. Doordat de ziekte met name subklinisch voorkomt, ziet de veehouder vaak geen of weinig symptomen. Dat maakt het moeilijk om de ziekte op te sporen. Met een attentie voor slepende melkziekte op de mpr-uitslag geven we de melkveehouder een extra handreiking in zijn bedrijfsmanagement.'

Grote variatie tussen bedrijven

Met name verse koeien in de eerste zestig dagen van de lactatie zijn gevoelig voor slepende melkziekte. Ook dieren die afkalven in een te ruime conditie lopen meer risico. Volgens Knijn vormt het vaak een bedrijfsprobleem. 'Hoe vaak slepende melkziekte voorkomt, verschilt per bedrijf enorm. Tussen bedrijven varieert het percentage van 0 tot 80 procent.' De kosten voor slepende melkziekte zijn moeilijk te schatten, maar Knijn maakt uit studies op dat deze kunnen oplopen tot 150 euro per koe per jaar. Hoe gaat de nieuwe test in zijn werk? 'Subklinische slepende melkziekte is in een melkmonster aan te tonen door het meten van de concentratie van zogehe-

ten ketonlichamen. Ketonlichamen zijn chemische stoffen die vrijkomen in het bloed als een koe haar vetreserves moet aanspreken. Via het bloed komen deze ketonen ook in de melk terecht. Voor de test meten we elk individueel melkmonster specifiek op het ketonlichaam aceton.'

De meting gebeurt met infraroodtechniek. Uiteindelijk vindt de veehouder de uitslag, per koe en per lactatiegroep, op de mpr-uitslag. De uitslag van de test is met 98 procent zeer betrouwbaar, aldus CRV. De gevoeligheid van de test ligt echter lager. 'Daardoor kan het zijn dat een enkel individueel monster van een koe met slepende melkziekte toch als gunstig wordt aangemerkt en daarmee niet op de attentielijst komt,' zegt Knijn. 'We verwachten dat het kengetal daarom met name op bedrijfsniveau leidt tot meer inzicht in de aanwezigheid van subklinische slepende melkziekte.' Knijn geeft aan dat de nieuwe test momenteel één van de meest gevoelige testen is om aceton in melk aan te tonen.

Fokwaarde slepende melkziekte

De attentie voor slepende melkziekte maakt deel uit van de nieuwe mpr-module Voeding, die CRV kosteloos aanbiedt aan mpr-deelnemers. In deze module is ook standaard een ureum-eiwitoverzicht en een attentielijst pensverzuring terug te vinden. 'We verwachten dat deze informatie een belangrijke bijdrage kan leveren aan het bedrijfsmanagement', zegt managing director van CRV West-Europa, Jos Koopman. 'De module kan bijvoorbeeld een extra hulpmiddel zijn om samen met de voeradviseur het rantsoen verder te optimaliseren.' Praktijkresultaten van de test voor slepende melkziekte zijn er nog niet, maar die komen er nu aan, aldus Koopman. 'We willen kijken of er met de resultaten verbanden zijn te leggen, bijvoorbeeld tussen slepende melkziekte en klauwgezondheid. Wellicht leidt dit in de toekomst zelfs tot een fokwaarde voor de gevoeligheid voor slepende melkziekte.' |